

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЯ: СОЦІАЛЬНИЙ
АСПЕКТ**

Освітня програма «Філософія»

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 033 Філософія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «29» серпня 2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Масова комунікація та інформація: соціальний аспект
Освітня програма	«Філософія»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	За вибором
Курс / семестр	4 курс; 7-ий семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета: засвоєння студентами основних теорій масової комунікації, знання про особливості масової комунікації як соціального інституту.

Завдання: ознайомлення студентів із поняттями масової комунікації, інформації, інформаційного поля, «інформаційного імунітету», інформаційних вірусів, пропаганди, фейків, постправди та ін.; сформувані уявлення про вплив масової комунікації та діджиталізації на інші соціальні сфери суспільства; з'ясувати основні поняття та методологічні принципи їх дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: основні концепції масової комунікації; соціальні форми організації масової комунікації; проблеми та підходи вивчення масової комунікації в сучасному суспільстві.

вміти: аналізувати та давати критичну оцінку явищам, підходам та проблемам, які будуть розглядатися в процесі вивчення курсу; обирати ефективний спосіб протистояння дезінформації.

Компетентності

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК 12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.

СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
 СК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.
 СК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.
 СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.
 СК12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.
 СК13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.
 СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

Програмні результати навчання

РН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.
 РН6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.
 РН7. Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.
 РН13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
 РН16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.
 РН17. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.
 РН18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Структура курсу (зразок)

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Масова комунікація як процес	Знати структуру комунікативного процесу та моделі масової комунікації. Мати уявлення про адресата (комунікатора) та реципієнта («маса») в масовій комунікації. Мати уявлення про соціальні обставини масової комунікації (повідомлення, канал комунікації, інформаційний шум, фільтри, зворотний зв'язок (зворотна інформація), контекст і ситуація).	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
2.	Держава та ЗМК	Мати уявлення про взаємодію мас-медіа та влади. Знати нормативні моделі взаємодії ЗМК та держави. Мати уявлення про електронне врядування (е-уряд) та можливості, яке воно відкриває для громадян та держави.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
3.	Засоби масової комунікації та економіка.	Мати поняття про медіаіндустрію. Розуміти, яке місце реклама займає в масовій комунікації, а також як засоби масової комунікації впливають на економіку.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4.	Інформація як соціальний феномен	Знати поняття інформації та її властивостей. Розуміти позитивні та негативні ефекти інформатизації та діджиталізації. Розуміти принципи побудови та опрацювання інформації. Мати уявлення про проблему захисту інформації.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
5.	Дезінформація як соціальне явище	Знати поняття дезінформації. Мати уявлення про фейки, пропаганду, постправду та маніпуляції в сучасному інформаційному просторі.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
6.	Система протидії дезінформації	Мати уявлення про необхідність та важливість компетентності та експертності в інфопросторі. Знати про принципи роботи з відкритими даними. Оволодіти основні принципи та засобами критичного мислення.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	50
Тестові завдання	50
Самостійна робота	
Індивідуальне завдання	
Екзамен	
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		5		5		5		5		5		5		5	5	5	5	50
Тестові завдання			10		10				10		10		10					50

Самостійна р-та																		
Індивідуальні завдання																		
Залк /Екзамен																		
Всього за тижень		5	10	5	10	5		5	10	5	10	5	10	5	5	5	5	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання, мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бернейс Е. Пропаганда. К : Сварог, 2023. 128 с. 2. Макінтайр Лі. Постправда / пер. з англ. Р. Свято. Київ : ArtHuss, 2021. 208 с. 3. Мороз Оксана. Нація овочів? Як інформація змінює мислення і поведінку українців. Київ : Yakaboo Publishing, 2021. 288 с. : іл. 4. Мороз Оксана. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. Х. : Віват, 2021. 208 с. 5. Померанцев П. Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності. Київ : Yakaboo Publishing, 2020. 288 с. 6. Почепцов Г. Від Facebookу і гламуру до WikiLeaks: медіакомунікації. Харків: Фоліо, 2012. 464 с. 7. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології XXI століття. Харків: Фоліо, 2017. 260 с. 8. Почепцов Г.Г. Токсичний інфопростір. Як зберегти ясність мислення і свободу дії. Харків : Віват, 2022. 384 с. 9. Пригорницька Оксана. ЗМІ як інструмент маніпуляції громадською думкою: виявлення, оцінка, протидія. <i>Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського</i>. 2019. Вип. 53. С. 185-199. 10. Скіннер К. Людина цифрова. Четверта революція в історії людства, яка торкнеться кожного. К : Фабула, 2020. 272 с. 11. Томас Н. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими / пер. з англ. Євгенія Кузнцова. Київ : Наш формат, 2019. 240 с. 12. Хейбер Д. Критичне мислення. Київ : ArtHuss, 2023. 198 с. 13. Яковлев М. Теорії змов. Як (не) стати конспірологом. К : Віхола, 2023. 352 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	філософії, соціології та релігієзнавства вул. Шевченка, 57 (гуманітарний корпус), каб. 503 Телефон: +80342596015 Сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ Електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач	Гайналь Тетяна Олександрівна
Контактна інформація викладача	tetiana.hainal@pnu.edu.ua

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	З Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання, всі види роботи виконуються студентом самостійно
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається перебування на заняттях в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії, расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – підготовки доповіді чи презентації на одну з проблем курсу.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач

Гайналь Т.О.